

1

— Ти ба. Я думала, всі хіпі давно вимерли від ЛСД, десь у часи зеленої молодості нашого тата. А тут — такий релікт. І цей релікт хіпоблуд — моя рідна сестра.

— Я не хіпоблуд. І не факт, до речі, що твоя сестра.

І буває ж таке в сім'ї, що дві дитини геть між собою не схожі. Ну, воно, звісно, зрозуміло, що ніби й сестри — якщо стануть перед дзеркалом разом і якщо добре придивитися. А якщо не знати, що сестри, і не ставати перед дзеркалом, то схожі між собою десь так само, як всі інші білі люди.

— Це ж треба, ви — сестри. А я би й не здогадався! — часто міг бовкнути якийсь грайливий кокетун без особливих шансів. Шансів на старшу сестру в нього апріорі не було, а молодша рубала патика, поки не встав:

— Ага. Я — підкидьок. А ти — покидьок.

Хлопець-молодець незграбно прощався, сідав у свою машину і їхав геть.

Молодша знизувала плечима. Старша давилася сміхом і морозивом:

— От нащо ти так? Знаєш, скільки дівуль сидять і мріють про такого, щоби «удачно вийті замуж»? Першого ж схопити з грошима — і в загс. Рецепти спеціальні є. Передаються з покоління в покоління і з одного жіночого журналу до іншого. Ти он почитай.

— Сама таке читай.

Старша сміялася, доїдала морозиво і їхала на чергову зустріч.

Молодша потягувалася, писала комусь sms і мружилась на сонце чи принагідну лампочку — поспішати їй було нікуди.

Але так не часто траплялося — щоби морозиво, і сміх, і кпини. Частіше старша просто поспішала на чергову зустріч. Ділову. А для зустрічей із близькими людьми (читаємо важке слово «родичі», сестра в їх числі) залишалися родинні свята.

Зрештою, і молодша сестра не була такою блискучою хамкою по буднях: хамила вона або сестрі, або людям у присутності сестри. Чого так — ніхто ніколи не розбирався. І якби раптом у Редьки завелися гроші, вона би витратила їх аж ніяк не на сеанси психоаналітика.

Редька сяк-так дотягла до закінчення університету. Здобула професію, котрою, як і більшість випускників, ніколи не мала наміру скористатися. Отже, навіть не варто про це говорити. Хіба що її дивували місця роботи її колишніх однокурсників, тоді блискучих зірок лінгвістики, а тепер продавців яхт із-грязі-в-князевій еліті, стюардес внутрішніх авіаліній, звукорежисерів і дружин французьких арабів із двома надбанями в придачу дітьми і одним уже власним.

— От сракою ж чула, — бурмотіла собі під носа Редька, порпаючись у черговому спамі з сайтів колишніх однокашників, — не треба ходити на пари. А ви шо, бідняги? Я-то хоч виспалася.

Висипалася Редька регулярно і тепер — через два роки після закінчення студій. Бо жодного разу, якщо розібратися, ніде по-справжньому не працювала. Хоча що значить «по-справжньому»?

— Це, дочко, значить, щоби з трудовою книжкою та з пенсією, — казав якісь страшні слова її дід.

— Як люди ото, встають зранку і йдуть на роботу. А потім вертаються вечерком, і сидять з дітками, і мають сім'ю, і планують майбутнє... — мріяла бабця.

— І помирають.

Бабцю засмутив такий беззаперечний фінал. Вона тяжко, безнадійно зітхнула.

— Ну чого ти, ба? Я ж не вмираю з голоду, не бомжую, роботу маю всяку... час від часу, гроші отримую тільки за те, що зробила, а не за те, що протерла в офісі штани, віддавши їм шмат свого життя. А дітей мені ще рано.

— Ага, рано! Давно вже замуж думати пора. Кого ти ждеш? Принца? Нашо ти йому така красива нужна...

— Ой ба, ну от, зразу принца. Але ж і не за першого-ліпшого уroda якогось іти заміж. І взагалі, звідки тобі там на принцах розумітися — може, якраз таким страшним, як я, принци й дістаються.

— Ага, його кінь на диби встане, тебе побачивши, — заходить у кімнату старша сестра Редьки і ставить жирну крапку на її «плануванні майбутнього».

Старшу взагалі-то звали Пема. Тато з мамою, великі любителі всього східного, самі таке ім'я дитині вибрали. «Красиве дуже», — думала Редька. Але сестра з раннього дитинства вимагала, щоби її називали «як людей», наполягаючи чомусь на імені Света. Редьці здавалося, що гидкішого бути не може. Особливо з отим «є» посередині. Але коли Пемі стукнуло шістнадцять, вона офіційно, за паспортом, стала раптом Сонею. («Мечеться як гамно в ополонці...» — сказала тоді бабці Редька, повторивши одну з бабциних же улюблених фраз, за що тут же, не знати чого, отримала суворий осудливий погляд.)

Редьчине повне ім'я було Радеша, й вона ним пишалася і встидалася його водночас.

— Та-ак. Відповідати нам буде Радеша... Із Хімчал Прадеша! — радів власному каламбуру, побудованому на знанні індійської географії, її викладач філософії. (Все би нічого, але він цей каламбур повторював стільки разів, скільки бачив Редьку.)

Більшість людей кликало її Радюю, а бабця з дідом Радусею.

— Та поміняла б ти вже собі ім'я на Радослава, і спокій голові! — Старша сестра завжди знала, як краще.

— Сама собі міняй на Светославу. Не буду я Славою. Це ще бридкіше за Свету.

Про себе Редька міркувала так: «Ну що це за дурня? Чим Пема гірше за Свету? Чи бодай Соню? От я би як уже міняла, то кардинально. Стала би, приміром, Зюзя. Зюзя Брамбамбурик. Поетично. А тоді в Америці, якби я туди поїхала на заробітки й стала прорабом, а відтак, як то в Америці буває, й культовою тьотью в модній, наприклад, індустрії, мене би вже всі кликали Зю Брам».

Поки ще вона не стала Зю Брам і друзі називали її Редькою, що її влаштовувало більше за «Раду». (Рада — це така велика слов'янська дівчина з грубою косою, густою монобровою (милий близько) й цицями до пояса, тож із нею в ху-денької, маленької Редьки було мало спільного.)

Проте гопнікам і серйозним дядькам вона все ж називалась як Рада, і навіть це не захищало дядьків від миттєвого перевтілення в гопніків:

— Рада? І чому же ти рада? Га-га-га!!!

Якби Редька не чула це вже вісімсот тисяч триста п'ять разів, можливо, якийсь м'яз у неї на лиці й здригнувся б.

Якось так із дитинства повелося, що старшу сестру всі вважали красунею й розумницею, а на меншу махнули рукою «хай росте, як росте, вона у нас Чорнобильського року, так що всьо понятно, якщо шо». Насправді, ніхто її страшною не вважав, просто деколи родичам, особливо бабці з дідом, потрібен був час, аби осягнути нову красу пофарбованого на синьо-рожевий колір волосся чи проколотого носа.

— Як сопля ото блистить. Зніми лучче.

Редька все це стійко терпіла, і брак писаної краси, досягнувши канонічного 17-річного віку, компенсувала, як їй зда-

валося, виявами крутої індивідуальності: дикі поєднання одягу, недолуге «вінтажне» взуття з секунду (або з бабциних антресолей, тоді бабця не дуже обурювалася, бо ж впізнавала себе в своїй буремній юності), татуювання на плечах і руках, пірсинг, що чогось надовго не затримався ні в пупку, ні в носі. До речі, те ж саме з фіолетово-рожевим волоссям: пройшло трохи часу і з'явилося трохи мозку, тінейджерські вправлення з самоствердження замінила стрижка «щоби все було ОК і без укладки». Рідне, темно-русяве, ледь кучеряве коротке волосся. Таким воно найчастіше відростає з поголеної голови. Худенька Редька не була зовсім хлопчакуватою, але дещо андрогінною виглядала точно: подекуди на неї заглядалися й дівки. Яке тут заміж?

— Добре, що ти у нас васіліса-краса. Не всім же так повезло — в білявку витравитися, — буркнула тоді молодша у відповідь на коня.

— Це я так маскую мозок, — позіхнула старша.

— Та нашо? Він же у тебе *brilliant!* Весь у стразах Сваровські і в папільотках. Де такий видерла — на сезонному розпродажі брендів перших ліній?

— Паєтках, а не папільотках. Філолог. А де купила, там нема. І точно вже не на секунд-генді, як деякі тут. На добраніч, любі хіпі.

— Іди в сраку.

— Прошу?

— Кажу: іди спати.

— Дівочки, ну шо ви прям як еті самі, — казала бабця. — Вкладайтеся уже. Спокойной ночі, — бабця безапеляційно гасила світло і йшла в спальню долучатися до дідової хропсимфонії.

Старий високий горіх за вікном барабанив у шибку важкими зелепугами, і — бігмебоже — його було значно корисніше слухати, ніж саунд-трек із залишеного бабцею ток-шоу в телевізорі.

Редька страшенно любила супермаркети. Там можна було з насолодою потупити з приводу, що тобі треба, а що ні, й ні з ким не треба було говорити й змушувати артритну продавщицю брехати тобі, ніби пластівці на верхній полиці давно прострочені, щоб тільки їй не діставати драбину й по них не дертися. Сама береш, що хочеш, на касі даєш гроші — і все. Ніяких зайвих комунікацій типу набридливих бутківських «девушка, вам памочь?» Шкода, що коло дому супермаркетів не було. Як, в принципі, й маленьких продуктових із повільними продавщицями — майже всі їх ліквідували, замінивши вкрай життєво необхідними в щоденному існуванні міського жителя філіями банків і російських мережевих закладів із відстійною кавою (розігрітий у мікрохвильовці сухий штрудель прикладається за неадекватну доплату).

Якщо вже пішки чи на велосипеді, то найліпше відвідувати базар. До того ж після прочитання кількох статей на тему повної відсутності контролю супермаркетного їдла (холодильники відключаються, м'ясо розморожується, потім знову його заморожують, овочі не ясно якою хімією поливали, а вони хоч які поліровані, а без смаку), купівля того, що в себе пхаєш, на базарі, видавалася єдиним здоровим рішенням. Цим своїм *дорослим* рішенням Редька потай пишалася, а пиху цю намагалася замаскувати підручними засобами:

— Ну та бо шо? — махала вона тканинною торбочкою перед носом у знайомого Павлика, що насміхався з її олд-скульних закупів. — Все, гаплик і так прийде. Підписав цей наш гандон, в сенсі, презік, указ про входження у WTO (Редька бачила, що цьому Павлику що WTO, що BMW, але не зупинялася), скоро будемо всі дружно жерти рис зі Штатів і картоплю з Єгипту. Банани мильні он уже давно дешевші за наші червивенькі яблучка стали! Перекриють геть нашим фермерам кисень, будемо тільки генномодифіковане гамно їсти.